

TRIANON: 90

Apponyi Albert beszéde a békekonferencián 1920. január 16 -án

(részlet)

Érzem a felelősség roppant súlyát, amely reám nehezedik abban a pillanatban, amikor Magyarország részéről a békefeltételeket illetőleg az első szót kimondom. Nem tétovázom azonban és nyíltan kimondom, hogy a békefeltételek, úgy, amint Önök szívesek voltak azokat nekünk átnyújtani, lényeges módosítás nélkül elfogadhatatlanok. Tisztán látom azokat a veszélyeket és bajokat, amelyek a béke aláírásának megtagadásából származhatnak. Mégis, ha Magyarország abba a helyzetbe állíthatnák, hogy választania kellene ennek a békének elfogadása vagy visszautasítása között, úgy tulajdonképpen arra a kérdésre adna választ: helyes-e öngyilkosnak lennie, nehogy meghaljon.

Szerencsére még nem tartunk ilyen messze. Önök felszólítottak bennünket, hogy tegyük meg észrevételeinket. Ezek közül bátrak voltunk már egynéhányat a békefeltételek átvétele előtt átnyújtani. Meg vagyunk győződve, hogy Önök a már átnyújtott és a jövőben átnyújtandó megjegyzéseinket a viszonyok nehézsége által követelt komolysággal és lelkiismeretességgel fogják áttanulmányozni. Reméljük tehát, hogy meg fogjuk győzni Önöket... A legjobb akaratral iparkodunk keresni oly álláspontot, amely a kölcsönös megértést lehetővé teszi. És, Uraim! ezt az álláspontot már megtaláltuk. Ez a nemzetközi igazságosság, a népek szabadságának nagy eszméje, amelyet a Szövetséges, Hatalmak oly fennen hirdettek, továbbá a béke közös nagy érdekei, az állandóság és Európa rekonstrukciója biztosítékainak keresése.

Ezeknek az elveknek és érdekeknek szempontjából vizsgáljuk meg a nekünk felajánlott béke feltételeit.

Nem titkolhatjuk el, mindenekelőtt, megütközésünket a békefeltételek mérhetetlen szigorúsága felett. E megütközés könnyen megmagyarázható.

A többi háborút viselt nemzettel, Németországgal, Ausztriával és Bulgáriával kötött béke feltételei mindenesetre szintén szigorúak. De közülük egyik sem tartalmazott a nemzet életére lényeges oly területi változtatásokat, mint azok, amelyeket velünk elfogadtatni akarnak.

Arról van szó, hogy Magyarország elveszítse területének kétharmad- és népességének majdnem kétharmadrészét, és hogy a megmaradt Magyarországtól a gazdasági fejlődés majdnem összes feltételei megvonassanak. Mert az ország e szerencsétlen középső része, elszakítva határaitól, meg lenne fosztva szén-, érc- és sóbányáinak legnagyobb részétől, épületfájától, olajától, földgázforrásaitól, munkaerejének jórésztől, alpesi legelőitől, amelyek marhaállományát táplálták; ez a szerencsétlen középső rész, mint mondtam, meg lenne fosztva a gazdasági fejlődés minden forrásától és eszközétől, ugyanakkor, amikor azt kívánják tőle, hogy többet termeljen. Ily nehéz és különös helyzet előtt állva, kérdezzük, hogy a fent említett elvek és érdekek mely szempontja váltotta ki ezt a különös szigorúságot Magyarországgal szemben?

Talán az ítékezés ténye lenne ez Magyarországgal szemben?